

Raport z realizacji
„Programu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych z terenu
miasta Katowice na lata 2020-2032”

w latach 2021-2023

Katowice – grudzień 2023

I. WSTĘP

Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002r. przyjęła do realizacji „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Dokument powstał w wyniku podjęcia przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej rezolucji w sprawie programu wycofania azbestu z gospodarki (Monitor Polski Nr 38, poz. 373) oraz ustawy z dnia 19 czerwca 1997r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2020r., poz. 1680). W dniu 14 lipca 2009r. Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego programu pn. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” (dalej *KPUA*).

Za główne cele *KPUA* przyjęto oczyszczenie terytorium kraju z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest, wyeliminowanie spowodowanych azbestem negatywnych skutków zdrowotnych, a także sukcesywna likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie w określonym czasie do spełnienia wymogów ochrony środowiska.

Mając powyższe na uwadze, Miasto Katowice w 2020r. podjęło działania mające na celu opracowanie programu usuwania azbestu. W czwartym kwartale 2019r. zlecono firmie zewnętrznej przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie Miasta Katowice należących do osób fizycznych. Natomiast w roku 2020 zlecono opracowanie „Programu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych z terenu miasta Katowice na lata 2020-2032” (dalej *Program*).

II. CEL SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA

Celem wykonania niniejszego raportu jest ocena stopnia realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych z terenu miasta Katowice na lata 2020-2032” przyjętego Uchwałą Nr XXXIV/734/21 Rady Miasta Katowice z dnia 29 kwietnia 2021r. Ocena ta odnosi się do postępów w realizacji zadań związanych z eliminacją wyrobów zawierających azbest z terenu miasta w okresie 2021-2023.

III. PRZEBIEG REALIZACJI ZADANIA

W okresie sprawozdawczym – zgodnie z obowiązującym prawem prowadzono ewidencję rzeczywistej ilości wyrobów azbestowych, miejsc występowania tego materiału jak również rodzaju i stanu wyrobów. Ewidencja wyrobów zawierających azbest prowadzona jest w formie elektronicznej przy użyciu systemu teleinformatycznego w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2023r., poz. 57 ze zm.), zwanego systemem teleinformatycznym i stanowi integralną część bazy azbestowej, administrowanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki, dostępnej za pośrednictwem sieci internetowej pod adresem: www.bazaazbestowa.gov.pl. Informacje na potrzeby ewidencji pozyskiwane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania

i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz.U. z 2011r., Nr 8, poz. 31).

Zgodnie z ww. aktem właściciele nieruchomości, użytkownicy wieczysti lub zarządcy nieruchomości, a także obiektu, urządzenia budowlanego lub innego miejsca zawierającego azbest po przeprowadzeniu kontroli stanu wyrobów zawierających azbest, dokonują inwentaryzacji tych wyrobów poprzez spis z natury. Wyniki inwentaryzacji składa się corocznie w terminie do 31 stycznia w „Informacji o wyrobach zawierających azbest” odpowiednio do:

- Prezydenta Miasta Katowice – w przypadku osób fizycznych,
- Marszałka Województwa Śląskiego – w przypadku osób prawnych.

W wyniku prowadzonych działań ogółem na terenie Miasta Katowice zinwentaryzowano 6 243,169 Mg wyrobów azbestowych przeznaczonych do unieszkodliwienia pochodzących zarówno od osób fizycznych jak i prawnych. Zestawienie ilości wyrobów azbestowych usuniętych i pozostałych do usunięcia w mieście Katowice wg stanu na dzień 31.12.2023r. przedstawia poniższa tabela.

ILOŚĆ ZINWENTARYZOWANYCH WYROBÓW AZBESTOWYCH	ILOŚĆ WYROBÓW AZBESTOWYCH USUNIĘTYCH		ILOŚĆ WYROBÓW AZBESTOWYCH POZOSTAŁYCH DO USUNIĘCIA	
	w Mg	w %	w Mg	w %
6 243,169	1 613,755	25,85	4 629,414	74,15

*Źródło: www.bazaazbestowa.gov.pl

Ilości wyrobów azbestowych wrazone w Mg z podziałem na osoby fizyczne i prawne przedstawiają się następująco:

ILOŚĆ WYROBÓW AZBESTOWYCH NA TERENIE MIASTA KATOWICE POZOSTAŁA DO UNIESZKODLIWIENIA		
Osoby fizyczne	Osoby prawne	Razem
71,490	4 557,924	4 629,414

*Źródło: www.bazaazbestowa.gov.pl, stan na 31.12.2023r.

ILOŚĆ WYROBÓW AZBESTOWYCH NA TERENIE MIASTA KATOWICE UNIESZKODLIWIONYCH		
Osoby fizyczne	Osoby prawne	Razem
157,993	1 455,762	1 613,755

*Źródło: www.bazaazbestowa.gov.pl, stan na 31.12.2023r.

Miasto Katowice udziela dotacji celowej na finansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest z dachów oraz elewacji budynków mieszkalnych.

Powyższe dotyczy następujących podmiotów:

- osób fizycznych
- osób prawnych
- wspólnot mieszkaniowych
- przedsiębiorców.

Dofinansowanie wynosi do 100 % kosztów wynikających z przedłożonych faktur, rachunków na usunięcie, transport i utylizację wyrobów zawierających azbest, jednak nie więcej niż 50.000,00 zł na budynek mieszkalny. Dotacja nie obejmuje nowych pokryć dachowych, ani elewacyjnych - tę kwotę należy zabezpieczyć z własnych środków finansowych. Zasady udzielania dotacji celowej określone zostały przez Radę Gminy i obowiązują do odwołania. Jednym z dokumentów wymaganych przy złożeniu wniosku o dotację jest „Informacja o wyrobach zawierających azbest”.

DOFINANSOWANIE DO USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST		
Rok udzielania dofinansowania	Liczba beneficjentów	Kwota wsparcia
2023	11	42 989,78 zł
2022	6	22 776,00 zł
2021	4	10 248,90 zł

Łącznie w latach 2021-2023 w ramach ww. *Programu* z nieruchomości należących do osób fizycznych i budynku parafii przy ul. Francuskiej 26 usunięto 30,067 Mg wyrobów azbestowych. Źródłem przedmiotowych danych jest dofinansowanie do usuwania ww. wyrobów azbestowych ze środków własnych Miasta Katowice. Łączna kwota przyznanych dotacji pochodzących z budżetu gminy w okresie 2021-2023 wyniosła 76 014,68 zł.

WYKAZ NIERUCHOMOŚCI Z KTÓRYCH USUNIĘTO WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST		
Rok 2023		
Ulica	Liczba posesji	Masa usuniętego azbestu [kg]
Lubiny	1	1 580
Oswobodzenia	1	380
Le Ronda	2	4 200
Szafranka	1	700
Pomorskiego	1	1 714
Dziewanny	1	1 400
Krupińskiego	1	1 200
Albatrosów	1	2 800
Kołodzieja	1	2 100
Panewnicka	1	704
Rok 2022		
Le Ronda	2	3 779
Kormoranów	1	2 100
Lubiny	1	500
Francuska	1	2 480
Słonecznikowa	1	300
Rok 2021		
Olszynowa	1	410
Przepiórek	1	1 680
Boya Żeleńskiego	1	640
Grottgera	1	1 400

IV. Podsumowanie

W okresie sprawozdawczym zostały podjęte następujące zadania:

- na stronie internetowej Miasta Katowice prowadzona jest w Biuletynie Informacji Publicznej zakładka tematyczna zawierająca, m.in. informacje o podstawowych obowiązkach użytkowników wyrobów zawierających azbest oraz możliwości uzyskania dofinansowania poniesionych kosztów usuwania wyrobów zawierających azbest. Z powyższej zakładki można pobrać obowiązujący wzór formularza „Informacja o wyrobach zawierających azbest”.
- prowadzona jest w formie elektronicznej baza azbestu usuniętego przez osoby fizyczne z terenu miasta Katowice,
- wydano Zarządzenie Nr 2240/2022 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 18.02.2022r. w sprawie zasad i trybu postępowania przy udzielaniu dotacji celowej na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz kryteriów wyboru inwestycji do finansowania,
- corocznie zamieszczano ogłoszenia dotyczące obowiązku przekazywania informacji o wyrobach zawierających azbest na stronie Miasta Katowice,
- udzielano informacji osobom fizycznym i podmiotom gospodarczym w zakresie problematyki azbestowej,
- uczestniczono w konferencji dotyczącej „Realizacji Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 na terenie województwa śląskiego”, zorganizowanej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego,
- wyemitowano radiową audycję edukacyjną o tematyce azbestowej.

W okresie raportowania nie stwierdzono/nie zgłoszono obecności na terenie miasta Katowice „dzikich wysypisk” odpadów zawierających azbest.

Przed przystąpieniem do *Programu* usuwania azbestu i wyrobów azbestowych z terenu miasta Katowice na lata 2020-2032, tj. w roku 2020 ilość wyrobów zawierających azbest w przeliczeniu na km² powierzchni miasta wynosiła: 28,77 Mg/km², natomiast obecnie współczynnik ten wynosi: 28,23 Mg/km².

Na chwilę obecną zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych, tj. płyt azbestowo-cementowych pozostałych do unieszkodliwienia od osób fizycznych – 71,490 Mg, co stanowi 4 766 m². Przyjmując, że obecnie średni koszt usunięcia i unieszkodliwienia azbestu w Polsce wynosi ok. 24,66 zł/m², można założyć, że przybliżony koszt usunięcia wyrobów azbestowo-cementowych wykorzystywanych przez osoby fizyczne wyniesie ok. 117 529,56 zł.

Należy zaznaczyć, że czynnikiem znacznie wydłużającym okres realizacji *Programu* jest konieczność ponoszenia przez właścicieli kosztów związanych z nowymi wyrobami bezazbestowymi, które zastąpią usunięte wyroby azbestowe.

Reasumując należy podkreślić, że realizacja *Programu* wpływa na poprawę warunków ochrony zdrowia i życia ludności, przynosi korzyści w sferze społecznej, ekologicznej i ekonomicznej naszego miasta. Miasto Katowice w ramach monitoringu nadal będzie aktualizować bazę danych na podstawie zgłoszeń wymiany wyrobów zawierających azbest przez właścicieli posesji, aktualizować inwentaryzację wykorzystywanych wyrobów azbestowych zarówno od osób fizycznych jak i prawnych, zlecając wykonanie przedmiotowej aktualizacji inwentaryzacji podmiotom zewnętrznym, a także wspierać finansowo zadania związane z usuwaniem azbestu z terenu naszego miasta.

Prezydent Miasta Katowice

Marcin Krupa